

# Vedlikehold av Trombone/Kornett/Trompet/Horn

## ***Vedlikehold***

Vedlikeholdsutstyr (1 og 2 oppbevares i kofferten, 3-7 hjemme):

|    |                                   |
|----|-----------------------------------|
| 1. | Ventilolje                        |
| 2. | Utvendig poleringsklut (den myke) |
| 3. | Bøylekrem (slide grease)          |
| 4. | Munnstykkebørste                  |
| 5. | Rensestav                         |
| 6. | Innvendig pusseklut               |
| 7. | Fleksibel børste                  |

## ***Vedlikehold før bruk***

Ventilolje gjør at ventilene glir lett, reduserer skade av syre i spytt og irrdannelse/avleiringer i ventilhusets tilstøtende rør.

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Ventilene må ikke byttes om. Vanligvis er ventiler og ventilhus nummerert 1, 2 og 3 for lettere å få de på rett sted. Skru løs ventilene og trekk disse opp av ventilhuset. Dekk hele ventilen med <i>ventilolje</i> . Se til at styreknasten passer i ventilhuset når ventilene settes på plass igjen. |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## ***Vedlikehold etter bruk***

Syre fra svette fingre tærer på metallet. Derfor utføres alltid følgende etter bruk:

|    |                                                                                                                    |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Med den <i>utvendige poleringskluten</i> tørkes instrumentet utvendig, særlig på steder der hendene har sitt grep. |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## ***Vedlikehold av og til***

|    |                                                                                                                                                                                                                                             |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Vannventiler gis jevnlig et par drypp <i>ventilolje</i> . Fjæren på vannklaffen smøres med en dråpe olje.                                                                                                                                   |
| 2. | Alle bøyler smøres hver måned med <i>bøylekrem</i> for å holde dem lufttette og sikre god bevegelighet.                                                                                                                                     |
| 3. | Munnstykket vaskes med <i>munnstykkebørsten</i> hver måned.                                                                                                                                                                                 |
| 4. | Renhold av instrumentet gjøres ikke bare for at instrumentet skal se pent ut. Mangelfullt stell gir dårlig klang i instrumentet og det kan brytes ned på ¼ av sin beregnede levetid. Ta alltid ut ventilene før utvendig og innvendig vask. |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | a. <i>Utvendig</i> renhold: <b>NB!</b> Ikke bruk såpe! Ved behov skylles instrumentet raskt over med vanliglunkent vann. På lakkerte instrumenter kan det evt. poleres etterpå med lakkpolish (ikke bruk noe annet). <i>Ubehandlede</i> (ulakkerte eller ikke forsølvede) instrumenter poleres med pussevatt som har god polerende og rensende effekt.                                                                                              |
|    | b. <i>Innvendig</i> renhold: Spyl gjennom med lunkent vann og bruk den fleksible børsten. Ventilhuset på instrumenter med sylindriske ventiler rengjøres med den innvendige pussekluten surret rundt pussestokken.<br><br>NB! Instrumentet må ikke legges i vannbad. Dette kan bl.a. gi lakkflassing.<br><br>Etter vask smøres bøyene med bøyekrem og ventilene oljes med ventilolje.<br><br>Munnstykket rengjøres innvendig med munnstykkebørsten. |
| 5. | Kofferten støvsuges hver måned. Utvendig brukes «vinylfornyer» el. lign. som brukes på bil.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

### ***Fastsittende munnstykke***

Ikke bruk tenger eller annet verktøy for å løsne det. Dette kan føre til ødelagt instrument.

Korpset har munnstykkeavtager som lett løsner munnstykket.

### ***Fastsittende bøyer***

Manglende smøring med bøyekrem vil føre til bøyer som sitter fast. Irr kan skape sammenbinding av stor styrke. Forsøk å få ventilolje til å trenge inn mellom rørene, og la instrumentet ligge noen timer. Ta så tak i bøyen, vipp den fra side til side samtidig som du trekker. Løsner den ikke da, må instrumentet leveres til fagmann.

### ***Bulker***

Bulker kan, avhengig av hvor de sitter og størrelsen, gi endret tone og klang i instrumentet. Slike instrumenter skal innleveres for utretting.

### ***Oppbevaring av instrumentet***

|    |                                                                                                   |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Instrumentet skal alltid oppbevares i kofferten. Dette beskytter instrumentet mot støv og skader. |
| 2. | Ikke legg noe i kofferten som kan trykke på instrumentet.                                         |

### ***Feilsøking***

|    |                                                                                                                                                                          |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Er <i>munnstykket</i> rent og i orden.                                                                                                                                   |
| 2. | Kontroller om <i>vannklaffene</i> lekker. Dette gjøres ved å trekke bøyen med vannklaffen ut, tette et av rørene med fingeren, og blås med godt trykk i den andre enden. |
| 3. | Kontroller om <i>ventilene</i> sitter i riktig ventilhus. Vanligvis er ventilene tydelig nummerert. Ventil nr.1 skal i ventilhus nr. 1 o.s.v.                            |
| 4. | Er det <i>sprekker</i> på instrumentet?                                                                                                                                  |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5. | Er det <i>fremmedlegemer</i> i instrumentet?                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 6. | Testing av hele instrumentet (inkludert ventilverk) under ett gjøres slik: Ta ut 3. ventilbøyle i instrumentet. Trykk 3. ventil helt til bunns, tett det ene røret der 3. bøyle er fjernet, og blås med godt trykk i direkte i munnrøret (uten munnstykke). Lekkasje og feil som gir <i>luftproblemer</i> vil da vise seg.                                 |
| 7. | Hvis test 6 viser lekkasje i en av ventilene, kan det fastslås hvilken ventil det er ved følgende: Ta ut bøylen på ventilhus nr.2, trykk 1. ventil helt ned, blås med trykk i munnrøret og tett det røret på ventilhuset hvor luften strømmet ut. Lekkasje på 1. ventil vil da vise seg. Sett bøylen på plass igjen før du prøver 2. ventil på samme måte. |

### ***Rutinesjekk***

Koffert:

|    |                                                      |
|----|------------------------------------------------------|
| 1. | Hengsler, låser, håndtak i orden?                    |
| 2. | Passer instrumentet nøye i etuiet?                   |
| 3. | Er det noe løst i etuiet som kan skade instrumentet? |
| 4. | Er ventilolje og utvendig poleringsklut på plass?    |